

אלא אונס בשלמא איהי כולי - However, by rape, she, is understood, etc.

Overview

The *teachings* teaches that by *מפתה* since it states¹ וגו' *אם מאן ימאן אביה*, it is understood that both the father and the daughter can be *מעכב*, however regarding *אונס*, we know that she can be *מעכב* since it states,² ולו תהיה (indicating with her consent), but from where do we derive that the father also can be *מעכב* by *אונס*. Our *תוספות* resolves some apparent difficulties.

תוספות asks:

תימה כיון דאונס ומפתה מיגמר גמירי מהדדי³ -

It is astounding; since we derive the laws pertaining to *אונס* and *מפתה* one from the other -

להא מילתא נמי ליגמרו מהדדי כדפריך בסמוך⁴ ומאי קאמר אלא אביה מנלן -

Let us also derive one (אונס) from the other (מפתה) regarding this matter (that אביה מעכב), as רבא מפרזיקא asks רב אשי shortly, so what is the גמרא asking, 'but how do we know that the father can be מעכב by אונס'; the answer should be that we derive it from מפתה?!

תוספות answers:

ויש לומר דלהאי מילתא לא גמרינן מהדדי דהא מפתה יכול לעכב⁵ ואונס שותה בעציצו⁶ -

And one can say that regarding this matter (of preventing the marriage) we do not derive them from each other, for the *מפתה* can hold back and prevent the marriage, while the *אונס* he 'must drink from his vessel' (he must marry her) -

והוא הדין הכא נמי אין אביה יכול לעכב והכי נמי קאמר אביי בסמוך⁷ -

And similarly here as well the father cannot prevent the marriage (just as the *מאנס* cannot), and this is precisely what אביי states shortly -

¹ שמות (משפטים) כב,טז.

² דברים (תצא) כב,כט.

³ See previously (on כב,כט and כב,לח) that the פסוק (in כב,טז) regarding a *מפתה* which states *כסף ישקול כמהר* (דברים (תצא) כב,כט) where the תורה writes [in כב,כט] *כסף חמישים* like a *מאנס* (where it states *ישקול*) and a *מאנס* must pay fifty שקלים like a *מפתה* (where it states *כסף חמישים*).

⁴ See the very bottom of this עמוד.

⁵ If the *מפתה* does not want to marry her, he merely pays the קנס. However the *מאנס* must marry her unless, either she or her father refuse.

⁶ See the משנה on שם ובפרש"י שם.

⁷ See the גמרא on this עמוד where אביי says, *מצי מעכב אביה נמי לא מצי*, *מפתה דאיהו מצי מעכב אונס דאיהו לא מצי מעכב אביה נמי לא מצי*. See 'Thinking it over'.

ורבא⁸ לא מסתבר ליה למימר הכי כיון דאיכא קל וחומר -

However to רבא this does not seem logical to say so (that the father cannot be מעכב), **since there is a ק"ו** which compels us to assume that even though the מאנס cannot refuse, however the father can prevent the marriage just as by מפתה.

asks:

ואם תאמר ואיהי גבי אונס אמאי איצטריך למיכתב⁹ -

**And if you will say; why do we need it to be written by אונס that she can be מעכב -
 נילף לאביי מסברא שלא יהא חוטא נשכר ולרבא מקל וחומר -**

According to אבִי let us derive this rule by the same logic of ‘that the sinner should not profit’ (which he utilizes to derive that the father can be מעבֵּב by אונס), and according to רבָּא we can derive that she can be מעבֵּב by אונס **through the ק"ו** from מפתה just as he derives the father can be מעבֵּב by אונס from מפתה, why do we need the פסוק?!

תשובה: פסוקים אלו מוכיחים עליונות של תורה על כל התורה הזאת.

ויש לומר דלו תהיה לאשה אינו מיותר -

And one can say that we indeed derive this rule by a נערה as תוספות suggested, and the פסוק of לא תהיה לאשה is not superfluous -

[דאיצטריד¹⁰ לעשה ולדרשות דלעיל¹¹. מהר"ם -

For it is required that if the מאנס is not married to her, he transgress a מצוה עשה, and it is also needed **for the דרשות mentioned previously**. This is from the מהר"ם.

תוספות offers an alternate answer:

אי נמי אביי ורבא לא הוו משנו הכי אלא בתר דגלי קרא¹² בהדיא:

Or you may also say, אביי ורבא would not have given their answers (respectively) unless the תורה revealed it explicitly that she has to agree.

Summary

We do not compare אונס to מפתה regarding the criteria for being obligated or exempt from marriage

⁸ רמב"ם maintains that we derive that the father can be מעכב by אונס through a ק"ו from מפתח. See the גמרא shortly.

⁹ The תורה writes ולא תהיה לאשה that it must be מדעתה; why do we need this פסוק?!

¹⁰ The bracketed area is an addendum from תוספות ישנים, as noted in the margin.

¹¹ This may be referring to our משנה on לט, א, where we exclude לקיימה אינו ראוי לבא בישראל, אינו ראוי לקיימה from דבר ערוה, אינו ראוי לבא בישראל, אינו ראוי לקיימה. ולא תהיה לאשה. אשה הראויה לו.

¹² Had there been no פסוק (of וּלֹא תִהְיֶה) which we expound to mean that she has to consent, we would have assumed that they must marry and no one can stop it; however now that we know that she can refuse, we can derive from a סברא (like אב"י) or from a ק"ו (like רבא) that the father can also stop the marriage.

Thinking it over

explains that we cannot derive אונס from מפתה that just like by מפתה the father can be מעכב, the same should apply to אונס, for we see that only the מפתה himself can be מעכב, but not the מאנס.¹³ However why is it necessary for the ריבוי of מאן ימאן by מפתה to teach that she can be מעכב, we can derive it from מאנס; if by מאנס (where the מאנס cannot be מעכב, nevertheless) she can be מעכב (we derive it from מדעתה), so certainly by מפתה (where the מפתה can be מעכב) she should be able to be מעכב, why do we need the פסוק?!¹⁴

---

¹³ See footnote # 5 & 7.

¹⁴ See מהרש"א.